

**Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**
Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου
157 84 Αθήνα

**Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ**
Βασιλέως Κωνσταντίνου 48
116 35 Αθήνα

Αθήνα, 10 Απριλίου 2014

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ:

ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΕΙΣ ΚΑΙ 'ΕΘΝΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ' ΣΤΟΝ 19ο ΑΙΩΝΑ

(Αθήνα, 14-16 Μαΐου 2015, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών)

Πρώτη εγκύκλιος

Το ερευνητικό πρόγραμμα «Νεοελληνική Γραμματολογία και Ιστορία των Ιδεών (18ος-20ός αι.)» του Τμήματος Νεοελληνικών Ερευνών του ΙΙΕ, σε συνεργασία με το ερευνητικό πρόγραμμα «Θαλής»: «Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και διαμόρφωση του 'εθνικού χαρακτήρα' στον περιοδικό τύπο του 19ου αιώνα (Χρυσαλλίς)», συνδιοργανώνουν Επιστημονικό Συμπόσιο με γενικό θέμα:

Ελληνικότητα και ετερότητα: Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και 'εθνικός χαρακτήρας' στον 19ο αιώνα.

Ο 19ος αιώνας αποτελεί μια περίοδο έντονων ιδεολογικών, πνευματικών και πολιτισμικών αναζητήσεων καθώς και ποικίλων κοινωνικο-πολιτικών ζυμώσεων που είναι άμεσα συνυφασμένες με τη στερέωση της εθνικής ταυτότητας και τον αυτοπροσδιορισμό του νεοσύστατου ελληνικού κράτους.

Μέσα από τους θεματικούς άξονες του Συμποσίου θα αναζητηθεί η πορεία προς τη διαμόρφωση του ελληνικού εθνικού χαρακτήρα, η οποία εμπερικλείει πολλαπλές μορφές ετεροτήτων, με πηγές τη νεοελληνική γραμματεία του 19ου αιώνα.

Η έννοια της συνέχειας του ελληνικού έθνους, η ενσωμάτωση του αρχαιοελληνικού παρελθόντος και του Βυζαντίου, η αμφίθυμη στάση προς τη Δύση που συμπεριλαμβάνει το διαφωτιστικό αίτημα συγχρονισμού με την Ευρώπη αλλά και το αίτημα καθαρότητας από ξένες προσμειξίες αποτελούν απόπειρες κατανόησης, πραγμάτευσης και ενσωμάτωσης ετεροτήτων. Οι δοκιμές αυτές αποτυπώνονται στο σύνολο της νεοελληνικής γραμματείας, ενώ σημαντικό μέρος τους ανευρίσκεται στον περιοδικό τύπο της εποχής που παρουσιάζει μεγάλο εύρος θεματικών πεδίων. Στον δοκιμιακό λόγο της εποχής και στη λογοτεχνία διατυπώνεται το αίτημα για τη συγκρότηση «εθνικής λογοτεχνίας», στο πλαίσιο συζητήσεων για την επίδραση επείσακτων λογοτεχνικών προϊόντων, για τον ελληνοκεντρισμό, το γλωσσικό ζήτημα, την αναβίωση της κλασικότητας παράδοσης και των

αρχαίων μέτρων, την εισροή, τέλος, των ξένων αισθητικών και λογοτεχνικών ρευμάτων. Συνεπώς θα δοθεί έμφαση στη θέση που καταλαμβάνει ο στοχασμός της εποχής σε ένα ευρύτερο πλέγμα διαπολιτισμικών ζυμώσεων και ιδεολογικών συναντήσεων με το ξένο.

Όλες αυτές οι αναζητήσεις και ζυμώσεις διαμορφώνουν την «ελληνικότητα» της γραμματείας του 19ου αιώνα, μέσω της πολύπλοκης σχέσης της με την ετερότητα. Θα επιδιωχθεί συνεπώς η προσέγγιση της εθνικής γραμματείας του 19ου αιώνα όχι ως ενός κλειστού πεδίου πολιτισμικής κληρονομιάς, αλλά ως μιας διαρκούς αντιπαράθεσης του οικείου προς το ξένο.

Θεματικοί άξονες

I. Λογοτεχνικά και ιδεολογικά ρεύματα

- A. Ανάδυση των νέων γραμματειακών ειδών
- B. Οι λόγοι του 19ου αιώνα και η παραγωγή τους
- Γ. Όψεις της πρόσληψης και των χρήσεων της αρχαιότητας

II. Διαμόρφωση της 'εθνικής δραματουργίας': υπερβάσεις, συνέχειες και ρήξεις

- A. Πρόσληψη των δραματουργικών ειδών
- B. Ανάδυση του λυρικού θεάτρου

III. Διαπολιτισμικές σχέσεις και μεταφορές

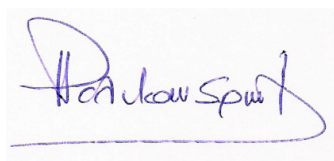
- A. Η μετάφραση στο επίκεντρο της διαπολιτισμικής μεσολάβησης
- B. Η εθνική γραμματεία ανάμεσα στο οικείο και το ξένο

Το Συμπόσιο θα διεξαχθεί από τις 14 έως τις 16 Μαΐου 2015 στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών (Αμφιθέατρο «Λεωνίδα Ζέρβας»). Η διάρκεια των ανακοινώσεων δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα 20'. Όσοι επιθυμούν να συμμετάσχουν, παρακαλούνται να αποστείλουν ηλεκτρονικά συμπληρωμένο το συνημμένο δελτίο συμμετοχής έως το τέλος Ιουνίου 2014 στις ακόλουθες διευθύνσεις: Άννα Ταμπάκη, atabaki@theatre.uoa.gr και Ουρανία Πολυκανδριώτη, ranpoly@eie.gr

Με συναδελφικούς χαιρετισμούς
Για την Οργανωτική επιτροπή

Άννα Ταμπάκη
Καθηγήτρια ΕΚΠΑ

Ουρανία Πολυκανδριώτη
Κύρια Ερευνήτρια ΤΝΕ/ΙΙΕ

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- Ταξιάρχης Κόλιας, Καθηγητής ΕΚΠΑ, Διευθυντής ΙΙΕ/ΕΙΕ
- Ουρανία Πολυκανδριώτη, Κύρια Ερευνήτρια ΙΙΕ/ΕΙΕ, Επ.Υπ. του προγράμματος «Νεοελληνική γραμματολογία και Ιστορία των Ιδεών» του ΤΝΕ/ΙΙΕ
- Άννα Ταμπάκη, Καθηγήτρια ΕΚΠΑ, Φιλοξ. Ερευνήτρια ΙΙΕ/ΕΙΕ, Επ.Υπ. του προγράμματος «Πολιτισμικές διαμεσολαβήσεις και διαμόρφωση του εθνικού χαρακτήρα στον περιοδικό τύπο του 19ου αιώνα (Χρυσάλλις)»

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- Νάσος Βαγενάς, Ομότιμος Καθηγητής ΕΚΠΑ
- Ευριπίδης Γαραντούδης, Καθηγητής ΕΚΠΑ, Τμήμα Φιλολογίας
- Χρυσόθεμις Σταματοπούλου-Βασιλάκου, Καθηγήτρια ΕΚΠΑ, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών
- Αναστασία Αθήνη, Επίκουρη Καθηγήτρια Παν/μίου Πατρών, Τμήμα Φιλολογίας
- Αλεξάνδρα Λιανέρη, Επίκουρη Καθηγήτρια ΑΠΘ, Τμήμα Φιλολογίας
- Σοφία Ματθαίου, Εντεταλμένη Ερευνήτρια ΤΝΕ/ΙΙΕ, Τομέας Γραμματολογίας και Ιστορίας των Ιδεών
- Αλεξάνδρα Σφοίνη, Εντεταλμένη Ερευνήτρια ΤΝΕ/ΙΙΕ, Τομέας Γραμματολογίας και Ιστορίας των Ιδεών
- Αλεξία Αλτουβά, Λέκτορας, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών